

LEDER

Det er på tide at sætte det sociale tilbage i centrum af dagsordenen for migration!

Migration er nu emnet for en stadig mere omfattende politisk debat i mange europæiske lande. Det anslås at 2 millioner migranter kommer til Europa fra andre verdensdele hvert år. Straks efter udvidelsen af EU fik Irland og UK den største immigration nogensinde registreret i hver af staterne. Spaniens immigration er steget 400% i de sidste 10 år.

I det store og hele har medlemsstaternes økonomier brug for denne ekstra arbejdskraft for at have fremgang i forhold til deres egne aldrende befolkninger og faldende beskæftigelse. Men, migranterne er generelt blevet tildelt lav betaling og ofte det uønskede arbejde, det – beskidte, farlige og svære. Mange er blevet uretfærdigt behandlet og har ikke nydt godt af de samme arbejdsbetingelser som deres bosiddende modstykker. Den diskrimination som migranterne ofte står overfor er en væsentlig del af deres erfaring med fattigdom; diskrimination skaber udslusning og fattigdom, mens fattigdom til gengæld skaber erfaringer med diskrimination. Denne dynamik er særlig ildevarslende i økonomiske nedgangstider og lavkonjunktur.

Det påhviler os alle at støtte og tage del i kampen mod racisme i EU medlemsstaterne. Alle former for racisme, fremmedangst, og religiøs diskrimination må konstant udfordres hvis vi skal fremme og opnå lighed i behandlingen af EU borgere og tredje landes borgere. I EAPN er vi især optaget af at arbejde med, og i solidaritet med migranter, som en del af kampen imod fattigdom og social udslusning.

Patrick Burke

Formand for EAPNs arbejdsgruppe om diskrimination og fattigdom

FOKUS PÅ IMMIGRATION I EU

INDHOLD

Fokus på immigration i EU

- Et socialt Europa: men for hvilke migranter?
- De Fælles grundlæggende principper om integration i fokus
- "EU-25s politik om integration scorer kun halvvejs til bedste praksis"
- Europæisk politik om immigration og fattigdom: Interview med Martine Roure, MEP
- Mod en europæisk pagt om migration: hvilken vision for det franske formandskab?
- De nuværende EU tendenser om arbejds migration: Mod en funktionel vision af migration
- Tyskland: "Integration bør være en tovejs proces med indsats fra begge sider"
- Hvilke udfordringer med hensyn til de udokumenterede migranternes sociale rettigheder?
- Immigrationspolitik i Spanien: tingenes tilstand

Nyheder fra Polen

- EAPN Polen er med i forberedelserne af den Nationale Strategi for Reduktion af Hjemløshed
- Spot lys på EAPN Polen
- Social politik i Polen: Der er hårdt brug for aktiverings foranstaltninger!

FOKUS PÅ IMMIGRATION I EU

Et socialt Europa: men for hvilke migranter?

Selvom migration har stået højt på EU dagsordenen i de sidste ti år, er det først for nylig at migranternes sociale rettigheder og adgang til beskæftigelse er blevet en prioritet for de nationale og EU beslutningstagere.... Men hvilke sociale rettigheder taler vi om? Og skal vi forstå, at EU baner vej til et socialt Europa for alle migranter, eller blot for nogle af dem?

Vanskelig adgang til sociale rettigheder

Selvom ikke alle migranter er i fare for fattigdom, er den daglige realitet for personer fra tredje lande i EU ofte med fattigdom og social udslutning, et problem, der bliver forværret af de forhindringer som migranterne står overfor for at få adgang til deres sociale rettigheder.

Mangler på arbejdsmarkedet: forskellen mellem retten til at bo og retten til at søge arbejde udgør en barriere i adgangen til arbejdsmarkedet for legale migranter i mange lande: de fleste lande har specifikke planer, der bliver mere og mere begrænsede. Mange migranter kan kun finde atypiske jobs, der er dårligt betalte og gør dem sårbare i forhold til diskrimination, udnyttelse og fattigdom når de bliver gamle. Dette gælder ikke kun for dem, der mangler "passende" uddannelse og færdigheder, men også – på grund af den manglende anerkendelse af uddannelses kvalifikationer så vel som diskrimination – for højt uddannede og faglærte migranter.

Utilstrækkelig adgang til sundhedsvæsenet: Ser man på den tætte sammenhæng mellem fattigdom og dårligt helbred, er det ikke overraskende at migranter også er i højere risiko for problemer med sundheden, ofte skyldes det arbejdsbetingelser, hvor de udnyttes, dårlig ernæring og dårlige boligforhold så vel som manglende adgang til andre tjenester. Den juridiske status kan ofte skabe formelle barrierer i adgang til sundhedsvæsenet. Selv i nødsituationer, som hos de udokumenterede migranter, hvor det

hænger sammen med frygten for at blive opdaget af myndighederne.

Mangel på ordentlige boliger: en stor del af migranterne er udsat for juridiske barrierer og diskrimination med hensyn til at få en ordentlig bolig de kan betale, der tvinger dem til at bo under dårlige forhold. Også flygtninge står overfor specifikke problemer, da betingelserne i modtagelseslejrene for flygtninge er dårlig i mange lande. Den slags forhindringer er skyld i at migranter har en uforholdsmæssig høj risiko for hjemløshed i de fleste Europæiske lande.

Manglende adgang til de sociale tjenester: generelt oplever migranterne større vanskeligheder end andre sociale grupper med hensyn til adgang til tjenesteydelser og dermed udøvelsen af deres rettigheder. Forhindringer for adgang til rådgivning, juridisk hjælp, børnepasning og andre tjenester kan forklares ud fra forskellige grunde, der går fra direkte afslag på rettigheder til mangel på information eller forståelse af tilstedeværelsen af eller hvorledes de sociale tjenester fungerer. Desuden har papirløse migranter i mange lande overhovedet ingen adgang til sociale tjenesteydelser, eller er bange for at blive kendt af tjenesteyderne.

Dagligdagen for indbyggere fra tredje lande i EU er ofte et liv i fattigdom og social udstødelse

Diskrimination ved (begrænset adgang til) uddannelse: Mangler i uddannelsesprocesser begynder som regel i den tidlige skolealder og fortsætter når det drejer sig om at få adgang til og fordelene fra arbejdsmarkedets oplærings programmer, som ofte ignorerer migranternes sproglige behov, så vel som deres forudgående kendskab og kvalifikationer. I nogle lande har udokumenterede børn ingen adgang til skolegang.

Manglende hensyntagen i de sociale indslusnings strategier: Sociale indslusnings strategier tager i mange lande forholdsvis lidt hensyn til at undgå og bekæmpe (risikoen for) fattigdom for migranter. Dette er især synligt når det drejer sig om papirløse migranter og asylansøgere, hvor de fleste nationale planer mangler hensigtsmæssige strategier og foranstaltninger.

EU fremgangsmåde: de højt uddannede først?

Migrations politik, sociale rettigheder og migranternes integration er for det meste medlemsstaternes ansvar. Men, i løbet af de sidste årtier har der været tegn på en fælles politik, for at kunne takle udfordringer, der ligner hinanden, til at hjælpe medlemsstaterne med at klare deres egne demografiske udfordringer og angiveligt "dele byrden" med at klare strømmen af migranter.

De såkaldte Tampere (2000-2005) og Haag (2005-2010) programmer kom med de første trin til en fælles immigrationspolitik, idet de fokuserede på nogle prioritets områder der omfattede:

- Migration og økonomisk migration – som byggede på den Politiske Plan for Lovlig Migration fra 2005, der først og fremmest har til hensigt at tilskynde migration af højt faglærte arbejdere;
- Kampen imod illegal immigration og tilbagevenden – med en mere og mere sikkerhedsorienteret måde, der kulminerede med forslaget til "tilbagevendings" direktivet, der harmoniserede procedurerne i medlemsstaterne;
- Asyl – gennem den progressive udvikling af et Fælles Europæisk Asyl system, der indebar fælles procedurer og standarder;
- Integration – der fulgte vedtagelsen af *Fælles Grundlæggende Principper om Integration* og af en *Fælles Dagsorden for Integration* i 2005, der skal gennemføres både på EU og nationalt niveau.

Selvom udviklingen af en fælles politik kunne have været en løftestang til at styrke migranternes stilling ved hjælp af en "positiv" harmonisering, fik den for mest form af nytten i forhold til værstlandenes økonomiske behov og sikkerhedsdagsorden, som dermed endte med at underminere i stedet for at styrke migranternes fundamentale og sociale rettigheder. Den var også karakteriseret af mangel på politisk sammenhæng og stærkt afvigende opfattelser mellem hovedaktørerne (d.v.s. "retfærdighed, frihed og sikkerhed" versus "beskæftigelse og sociale anliggender").

Men, i forhold til de demografiske forandringer og knaphed på arbejdsmarkedet, udvikler EU diskussionen sig imod at sætte stærkere fokus på migranternes sociale integration og adgang til beskæftigelse (en vigtig løftestang for at nå Lissabon målene for 2010). To større forslag er for tiden under diskussion med hensyn til dette, nemlig det såkaldte "Blå Kort" direktiv, der skal lette adgang og bopæl for højt uddannede migranter, og direktivet om at oprette grundlæggende sociale og økonomiske rettigheder for arbejdere fra tredje lande.

Men, hvis disse to forslag kan ses som et skridt i den rigtige retning i udviklingen af et socialt Europa for migranter, må man huske, at de drejer sig om en specifik kategori (højt uddannede arbejdere, studerende...), mens de, der er mest i fare for fattigdom (især udokumenterede migranter, asylansøgere ...) ser deres egne udsigter, arbejds- og livsbetingelser drastisk truede.

I den sammenhæng bliver spørgsmålet snarere: et socialt Europa, ja, men for *hvilke* migranter?

Det er på tide at sætte det sociale tilbage i centrum af migrationsdagsordenen

Med afslutningen af Haag programmet bliver de næste to år afgørende i overvejelserne om den bagvedliggende vision for EUs migrations politik. Den Europæiske Kommission har allerede udgivet en kommunikation "*Hen imod en Fælles Immigrations Politik*" og Rådet sætter deres "Fremtidsgrupper" på opgaven. På kortere sigt har det franske formandskab gjort migration til en af deres hovedprioriteter, idet de er kommet med et forslag til en Migrations Pagt, der skulle sætte en ny politisk dagsorden for de næste formandskaber.

De kommende måneder vil være afgørende for at sætte spørgsmålet om adgang til sociale og fundamentale rettigheder i centrum af EUs migrations dagsorden. Men, dette sker ikke uden en stærkere koordinering og alliance opbygning mellem alle de væsentligste aktører, der er involveret: beslutningstagere og medierne, selvfølgelig, men også NGOerne, der er af stor betydning for at bygge broer mellem udvikling, menneske rettigheder, anti-racistiske og sociale indslusnings grupper og udforme et positivt migrations rammearbejde baseret på menneskelig værdighed og fundamentale rettigheder.

De fælles grundlæggende principper for integration i fokus

Migration omfatter nu omkring 20 millioner mennesker i EU. Immigration og integration er derfor meget vigtige spørgsmål. De fælles grundlæggende principper for integration blev vedtaget af EU Rådet i 2004. Der er i alt 11 principper. De skal hjælpe medlemsstaterne med at formulere deres integrationspolitik:

1. Integration er en dynamisk, tovejs proces af gensidig tilpasning af immigranter og beboerne i medlemsstaterne.
2. Integration medfører respekt for EUs grundlæggende værdier.
3. Beskæftigelse er en hovedbestanddel af integrationsprocessen [...].
4. Et grundlæggende kendskab til værtslandets sprog, historie, og institutioner er uundværlige for integration [...].
5. Uddannelsesindsatser er uundværlige til at forberede immigranter, og især deres efterkommere, til at blive mere succesfulde og mere aktive deltagere i samfundet.
6. Adgang for immigranterne til institutioner, så vel som til offentlige og private goder og tjenester, på et lige grundlag i forhold til de nationale borgere [...] er en væsentlig forudsætning for en bedre integration.
7. Hyppig omgang med immigranter og medlemsstats borgere er en fundamental mekanisme for integration [...].
8. Udøvelse af forskellige kulturer og religioner er garanteret i Traktaten af Fundamentale Rettigheder og skal beskyttes [...].
9. Immigranternes deltagelse i de demokratiske processer og i udarbejdelsen af integrationspolitik og tiltag, specielt på det lokale niveau, støtter deres integration.
10. Mainstreaming af integrationspolitik og tiltag i alle relevante politiske porteføljer og på regeringsniveauer og offentlige tjenester er vigtigt at tage i betragtning [...].
11. At udarbejde klare mål, indikatorer og evalueringsmekanismer er nødvendige for

“EU-25s politik om integration scorer kun halvvejs til bedste praksis”

Mulighederne for social, kulturel og politisk deltagelse for migranter, der kommer til den Europæiske Union, varierer meget – ifølge det “Politiske Indeks for Migration” (MIPEX), en undersøgelse der blev udgivet i slutningen af 2007 af Migrations Politisk Gruppe og British Council.

Ifølge undersøgelsen scorer EU-25s politik om integration kun halvvejs til bedste praksis. Sverige var nr. 1 på listen, idet deres integrationspolitik fik den samlede vurdering som “integrations-venlige”. Af de 28 lande der indgik i undersøgelsen (25 indenfor EU og 3 udenfor), var landene med den højeste immigration også blandt topscorerne (Stor Britannien, Spanien, Tyskland, Italien og Frankrig).

Fem lande har en integrationspolitik der gennemgående er, i det mindste delvis, ufavorabel (Letland, Kypern, Grækenland, Slovakiet, Østrig). Landene med de ti laveste scoringer er de Baltiske Republikker, landene i det østlige Middelhav, Central Europa, og Danmark.

EU-25 fik de højeste scoringer på deres lang-tids opholdstilladelser, selvom anti-diskrimination, familie sammenføring og adgang til arbejdsmarkedet ikke lå langt bagefter. I landene i det vestlige Europa er anti-diskriminationslovene det vigtigste område for at fremme integration.

EU-25 scorer værst i forhold til adgang til nationalitet og politik om politisk medvirken. I forhold til adgang til nationalitet og lang-tids opholdstilladelse, kan ikke engang de højeste scoringer bedømmes som “favorable”. Landene i Central og Østeuropa scorer værst på politisk medvirken, hvor politikken, generelt, er ufavorabel.

Men, undersøgelsen viser også, at der mangler meget i at opnå et ensartet sæt standarder for hele Europa.

For mere information om MIPEX: <http://www.integrationindex.eu/>

Europæisk politik om immigration og fattigdom: Hvad ligger i toppen af dagsordenen? Interview med Martine Roure, MEP

Martine Roure er en fransk socialist MEP og Vice-forkvinde i det Europæiske Parlament. Hun deltager i udvalget for de Civile Rettigheder, Retfærdighed og Indre Anliggender, og var også forkvinde for intergruppen Den Europæiske Komite for den Fjerde Verden (der arbejder med fattigdom).

EAPN: Hvad har EU gjort i forhold til fattigdom blandt migranter?

Martine Roure: Desværre betyder EUs nuværende institutionelle opbygning og søjle system, at immigration og anti-fattigdomspolitik stadig, alt for ofte, ikke er samarbejdet.

Men, vi ønskede at tackle spørgsmålet om migrant fattigdom gennem de Europæiske fonde. Så det Europæiske Parlament forhøjede Integration Fondsbudgettet væsentligt, således at der kan tages front-linje aktioner i forhold til migrant fattigdom.

Vi arbejder også på at gennemføre et direktiv der vil indføre bøder for arbejdsgivere der bruger ikke-tilmeldte arbejdere. Det burde gøre det muligt at undgå former for udnyttelse, sikre at folk bliver ordentligt betalt for deres arbejde, og garantere værdighed for alle.

EAPN: Kan Immigrationspagten godtgøre de eksisterende mangler?

M.R: Jeg er bange for, hvis den bliver vedtaget som den er nu, er den Europæiske Pagt om Immigration og Asyl desværre formodentlig ikke i stand til at medføre konkrete forbedringer med hensyn til at tackle migrant fattigdom. For øjeblikket fokuserer Pagten hovedsageligt på håndhævelsen af de sider af immigrationspolitikken, der først og fremmest forstærker de ydre grænser og Frontex' arbejde, returneringspolitik, og afslutte tilbagevendings aftaler med tredje lande. Der er ingen forslag om en reel politik for forbedring for lovlig immigration.

Men, hvis vi skal tackle usikkerhed og fattigdom blandt migranter, må vi først og fremmest garantere dem en anstændig adgang til Europa. Pagten har også nogle specifikke forslag om en Europæisk politik om integration.

Jeg er bange for at det franske formandsskabs forslag om at "regulere" familie immigration kan skubbe migranterne endnu dybere ud i social udstødelse. Migranterne skal have adgang til de samme rettigheder, til et familieliv, ordentlig bolig, og så videre...

EAPN: Hvad tror De fornyelsen af institutionerne i 2009 vil medføre?

M.R: Kommissionen og det Europæiske Parlament vil være i stand til at tackle dette spørgsmål i løbet af den næste termin for det Europæiske År for at Bekæmpe Fattigdom og Social Udstødning. Jeg håber, at man også vil sætte fattigdom og udstødning af migranter i Europa på dagsordenen, således at institutionerne kan identificere hvor den Europæiske Union har brug for at forbedre deres handlinger for at tackle problemet.

Interview: Elodie Fazi

Hen imod en Europæisk Pagt om Migration: hvilke visioner for det franske formandsskab?

Den Europæiske Pagt om Migration og Asyl er nok ikke kun det mest ventede, men også det mest kontroversielle initiativ fra det franske formandsskab. Idet det forventes at blive vedtaget på det Europæiske Rådsmøde den 15. oktober, er pagten først og fremmest et politisk dokument, der skal bruges som grundlag for den nye handlingsplan som EU vil lave efter Haag Programmet.

Skønt initiativets detaljer endnu ikke kendes, skal Pagten dreje sig om 6 hoved emner:

- Organisere lovlig immigration baseret på medlemsstaternes behov og kapacitet til at tage

- imod migranter. Et centralt aspekt i denne søjle er forslaget om et Blå Kort Direktiv;
- Bekæmpe ureguleret immigration. Dette skal inkludere et forstærket samarbejde imellem medlemsstaterne;
 - Forbedre effektiviteten af kontrollen ved grænserne (især ved at forstærke FRONTEX, organet for det europæiske politi ved de ydre grænser);
 - Udarbejde et system for asyl for Europa (blandt andet ved at lave et system for fælles garantier om asyl og en ensartet flygtningestatus i 2010).
 - Indføre en struktur for integrationen af migranter;
 - Udarbejde et partnerskab med oprindelses – og transit landene. For at tage hensyn til bekymringerne over "hjerneflugten" fra tredje lande, lægger formandsskabet specifikt fokus på "cirkulær migration" (ved at lette en tilbagevenden til det land man kom fra), og ved at investere i tredje lande og lave bilaterale aftaler.

Selvom en vidtrækkende pagt ville kunne medføre en mere sammenhængende, rettighedsbaseret og integreret fremgangsmåde, er EAPN bange for, at det først og fremmest handler om at bekæmpe irregulær migration, i stedet for at styrke de fundamentale rettigheder for *alle* migranter, især dem uden papirer.

Elodie Fazi

De nuværende EU tendenser om arbejdsmigration: Hen imod en nytte vision af migration

Arbejdsmigration er for øjeblikket højt placeret på EUs dagsorden. EU anerkender, at der nok vil være brug for en større migrationsstøm i fremtiden, og har fremlagt forslag om at muliggøre adgang og opholdstilladelse for højt uddannede arbejdere, det såkaldte 'Blå Kort' Direktiv, og for at indføre visse grundlæggende sociale og økonomiske rettigheder for arbejdere fra tredje lande. Ved at komme med sådanne foranstaltninger, anerkender den Europæiske Kommission, at den økonomiske immigrationsrolle er af endnu større betydning i forhold til den demografisk aldrende befolkning, som de europæiske lande allerede har og forventes at stå overfor i de næste årtier.

Dette præsenterer en klar anerkendelse af, at ikke alene vil den indre migration fortsætte, men at den vil blive mere og mere nødvendig for velfærdet for alle i Europa og for økonomisk vækst. Imidlertid fokuserer dialogen alt for ofte *kun* på dette aspekt, med det resultat, at migration bliver set som en nyttig og korttids løsning for demografisk forandring, hvor migranter vil komme til Europa for et par år, bidrage til økonomien, og rejse igen før de bliver en 'byrde'. Denne fremgangsmåde, der behandler migranter som økonomiske enheder og ikke som mennesker, er ikke i overensstemmelse med europæiske værdier som respekt for menneskelig værdighed, frihed, demokrati, lighed, retssikkerhed og respekt for menneskerettigheder, inklusive rettigheder for personer, der tilhører minoriteter.

På den anden side er mangelen på anerkendelse og værdi af det bidrag, der kan blive og bliver tilført Europas økonomi, samfund og kultur af migranter et meget vigtigt indslag i debatten både om de 'højt uddannede' migranter og dem, der bliver defineret som 'ufaglærte'. Nytte fremgangsmåden anerkender den økonomiske nødvendighed af højt uddannet migration, men mangler anerkendelsen af det bredere bidrag til det europæiske samfund. De, der ikke bliver defineret som 'højt uddannede' bliver endog ekskluderet fra anerkendelsen af den økonomiske værdi af migration. Man udelukker anerkendelse af deres økonomiske, sociale og kulturelle betydning for det europæiske samfund. Fornægtelsen af rettigheder har for mange migranter, inklusive asylansøgere, udokumenterede migranter og andre, ikke alene en negativ effekt på de personer, det drejer sig om, men nægter også samfundet frugterne af deres deltagelse i det civile, politiske, sociale, kulturelle og økonomiske liv.

Nytte synet på migration bringer anstrengelserne med hensyn til integration og social indslusning i fare

Yderligere et det bekymrende, at der samtidig med den Europæiske Kommissions forslag, der har til hensigt at gøre 'legal migration' lettere (inklusive 'blå kort' forslaget), kommer et antal nye initiativer angående kontrollen af den såkaldte 'illegale immigration'. Der er fokus på måder til at bekæmpe irregulær migration ved hjælp af grænsekontrol og tilbagesendings politik, men, der eksisterer meget lidt med hensyn til menneskerettigheder og social beskyttelse af irregulære og papirløse migranter. En sådan fremgangsmåde risikerer at have en

dårlig påvirkning på en succesfyldt integration og social indslusning, den politik, der sigter på migranter, inklusive 'legale beboere' tredje lands borgere og etniske og religiøse minoriteter, som er EU borgere.

Kommissionens fremgangsmåde tager ikke hensyn til det faktum, at migrations politik skal handle om vidtspændende situationer for migranter: lang-tids og korttids arbejdere, studerende, asylansøgere og flygtninge, ægtefælle- og familieafhængige, og papirløse migranter. Ved at fokusere på den højt uddannede migration og nægte adgang og rettigheder til andre kategorier af migranter, skaber Kommissionen ikke alene forskelle i de rettigheder som de forskellige migrantarbejdere har ret til, som vil medføre en uacceptabel situation af diskrimination, men bringer også anstrengelserne med hensyn til integration, social indslusning og anti-diskrimination i fare.

Georgina Siklossy
Kommunikations og Pressesekretær -
ENAR, Det Europæiske Netværk imod
Racisme

passende grundlag, for at 15 millioner mennesker kan få et succesfyldt liv i vores land.

Integration bør være en tovejs proces med indsats fra begge sider. Hvad der mangler er en læreproces for uddannelsessystemet, sociale strukturer og virksomheder med det formål at tillade immigranterne at få deres færdigheder anerkendt og at skabe betingelserne for social sammenhæng, lige muligheder og et succesfuldt liv for hver eneste "fem femtedele" af vores immigrations samfund.

Der er nødvendigt at åbne op for andre kulturer og interkulturelle på-jobbet- træning for de ansatte i forretningsverdenen, myndigheder og tjenester, så vel som flere projekter til at fremme social sammenhængskraft.

Risikoen for fattigdom er så høj for migranter fordi de er migranter. Det er op til politikerne at bryde denne forbindelse.

Wolfgang Barth / Anita Morhard,
AWO Føderale sammenslutning e.V.

Tyskland: "Integration af migranter bør være en tovejs proces med indsats fra begge sider"

Hvilke udfordringer og politiske reaktioner i forhold til de sociale rettigheder for udokumenterede migranter?

Grundlaget for at fremme den social integration af migranter i Tyskland er Immigrationsloven, som indeholder forskellige foranstaltninger, der blev lavet med henblik på sproglig opmuntring, råd og integration i samfundet og beskæftigelse.

De seneste data fra en rapport om velstand og fattigdom for borgere fra tredje lande viser imidlertid at det kan medføre fare for fattigdom at leve som migrant i Tyskland.

Migranternes indkomster er omkring 78.8% af den gennemsnitlige værdi for hele befolkningen, og if deres risiko for fattigdom er 28% i forhold til 15% for befolkningen som et hele. Det er alarmerende hvor udsatte børn og unge fra immigrantfamilier for er for fattigdom. De er i 32.6% risiko for fattigdom (13.7% for børn uden baggrund i migration).

Dette knusende billede af hvordan en femtedel af Tysklands befolkning lever, viser vores velfærdsstats manglende evne til at skabe et

U dokumenterede migranter er dem uden en opholdstilladelse, der giver dem tilladelse til fast ophold i landet for deres rejsemål. Det er PICUMs erfaring at størstedelen af de udokumenterede migranter er kommet legalt ind i Europa, men efter et stykke tid fik de problemer og stod uden de relevante tilladelser til ophold eller arbejde. Når de først har denne irregulære status, bliver migranterne systematisk nægtet de ting, der udgør en grundlæggende levestandard og står ansigt til ansigt med en de facto krænkelse af deres fundamentale rettigheder. De har ingen adgang til sundhedsvæsenet, bliver nægtet uddannelse, har ingen arbejdsbeskyttelse og bor i de værste boliger i Europa. Idet de lever i totalt afsavn, medfører de udokumenterede migranternes uholdbare administrative status, at de bliver meget følsomme overfor systematisk misbrug både i den offentlige og private sfære.

Mens man skønner at der nok er fra 5 til 8 millioner udokumenterede migranter i Europa, er de i det store og hele usynlige i politikernes øjne. Denne situation lægger et enormt pres på lokale aktører

som NGOer, sundhedsvæsen og professionelle indenfor uddannelse, religiøse grupper, og de lokale myndigheder, der ofte arbejder med begrænsede midler til at forsvare udokumenterede migranternes fundamentale rettigheder, inklusive retten til sundhedspleje, uddannelse og oplæring, fair arbejdsbetingelser, boliger. Disse lokale aktører står dagligt overfor situationer, hvor de er vidne til at en irregulær legal status er en forhindring for en anseelig del af befolkningen til at få adgang til de grundlæggende sociale tjenester. Professionelle grupper oplever konflikter mellem hvad deres professionelle etik siger de skal gøre og den inkriminerede diskurs, hvad angår migranter uden papirer.

Den universelle Menneskerettigheds erklæring fremhæver menneskerettighedernes udelelighed og gensidige afhængighed, idet de bekræfter at disse rettigheder er 'uden nogen forskelle overhovedet, inklusive 'status'.¹ Men, i den nuværende europæiske politiske kontekst, overtager den politiske immigrationskontrol ofte præmisserne for beskyttelsen og respekten af de fundamentale rettigheder. Den Europæiske Unions medlemsstater anvender mere og mere inhuman praksis, som for eksempel at tvinge hele familier ud i total fattigdom, i et forsøg på at drive udokumenterede migranter ud af landet. Argumentet om at udokumenterede migranter ikke gør sig fortjent til fundamentale beskyttelser bliver mere og mere almindelig i statslige taler, og udgør den største trussel mod migranter og nomadiske grupper siden grundlæggelsen af menneskerettigheds-systemet i post-holocaust Europa.

EUs Sociale Beskyttelse og Sociale Indslusningsproces har potentialet til at udfordre opfattelsen af, at visse lag i befolkningen ikke fortjener de grundlæggende sociale beskyttelser på grund af deres uregelmæssige status. Lige siden de første nationale handlingsplaner (NAPs) om social indslusning i 2001, har den Europæiske Kommission konstant bedt EU medlemsstaterne om at indføre specifikke og effektive foranstaltninger for at udrydde fattigdom og social udslusning, som blev vedtaget på Lissabon topmødet i år 2000. Til

trods for at migranter uden papirer er en af de grupper der er mest i fare for fattigdom og social udslusning i Europa i dag, er der indtil nu så godt som ingen omtale af deres tilstedeværelse og marginalisering i de forskellige NAPs om social indslusning. At medtage migranterne, som en specifik målgruppe i den Sociale Beskyttelses- og Sociale Indslusningsproces og i NAPs ville være et velkomment skridt i kampen mod marginalisering og udslusning af et meget sårbart segment af befolkningen i det nuværende Europa.

*Michele LeVoy,
Direktør, PICUM (Platformen for Internationalt Samarbejde om Migranter uden papirer)*

Immigrations politik i Spanien: tingenes tilstand

Efter ti års vækst, hvor landet fik flere end 5 millioner immigranter til, står Spanien nu både overfor en økonomisk krise og en bekymrende stigning af arbejdsløsheden.

Prisen for arbejdsløsheden er særlig høj blandt de udenlandske uaglærede arbejdere, som har fået den politiske debat til at fokusere på, hvad der anses at være et overdrevet antal af immigranter på understøttelse. Men, det har ikke medført nogen kritik af vores usikre økonomiske model, der er baseret på eksistensen af et stort antal andenklassens jobs, der ofte bliver udført af mennesker, der er ude af stand til at konkurrere på arbejdsmarkedet. Indenfor de sidste to måneder, er antallet af mennesker, der lever i fattigdom steget til 9 millioner, de fleste af dem udlændinge. Nylige undersøgelser viser, at fattigdom er ved at blive "udenlandsk", med afrikanerne som de mest berørte.

Og hvad gør regeringen så ved det? Ordene, som afspejler modstridende budskaber, bliver hårdere.

På den ene side er der opbakning for et europæisk direktiv, som ingen ville have støttet for ti år siden, nemlig forsøget på at indskrænke definitionen af "familie-sammenføring", og diskussionen om den udøvende magts ordre om at gøre det lettere at sende migranter tilbage. På den anden side er der forbedringer: politikken om velfærd (minimumsløn og pension, anvendelsen af loven om velfærd og

sundhedssystemet for afhængige personer, osv.), og politikken om internationale aftaler om repatriering, hjælp til oprindelseslandene, og et internt lovforslag om at give migranter ret til at stemme ved kommunalvalg.

Carlos Susias
Formand, EAPN Spanien

NYHEDER FRA POLEN

EAPN Polen er med til at forberede den Nationale Strategi for Reduktion af Hjemløshed

Ministeriet for Arbejds- og Socialpolitik har bedt adskillige af EAPN Polens medlems organisationer (inklusive Monar, Barka Foundation, Kielce afdelingen af Caritas og St. Broder Alberts Hjælpe Samfund) om at give input til den Nationale Strategi for Reduktion af Hjemløshed. Arbejdet omkring dette projekt er et element i den Nationale Handlingsplan for Social Integration 2008-2010. Arbejdsgrupperne har haft møder sammen adskillige gange, for at udarbejde et udkast til en strategi og dele emnet op i separate arbejdsgrupper, der vil blive overvåget af organisationer med den relevante erfaring. De områder strategien vil dække er:

I) Diagnose og analyse af hjemløshed

1. Hjemløshed i Polen – målestok, antallet af natte- og hjemløseherberger, og hjælpeorganisationer.
2. Juridiske muligheder for hjemløse – rettigheder og pligter når de udnytter hjælpen.
3. Metoder for hjælp og genveje ud af hjemløsheden.

II) Prioriteter for social assistenterne

- 1: Enhver kommune skal være udfarende i at undgå hjemløshed.
- 2: Standarden af hjælpen på natteherberger, hjemløse herberger og hjem for de hjemløse

3: Standarder for handlinger for de hjemløse for socialassistenterne.

III) Prioriteter for velfærdsboliger

1. Kriterier for nybyggede velfærdslejligheder, beskyttede lejligheder, natteherberger og hjem for hjemløse;
2. Programmer, der kan hjælpe de hjemløse tilbage på arbejde og samfundet i velfærdsdistrikterne (slumområderne);
3. Fremme organiseringen af det kommunale samfund (Velfærd)
4. Distrikter og bruge velfærdsarbejdsmetoder overfor de hjemløse og dem, der risikerer at blive hjemløse;

IV) Uddannelse og beskæftigelse (inklusive sociale integrationsklubber og sociale integrationscentre)

Uddannelse

- 1.1. Integrationsklub med selv-uddannende gruppe programmer
- 1.2. Uddanne ledere i social økonomi
- 1.3. Sociale Integrations Centre – spiller en vigtig rolle til at overvinde den passive og krævende holdning som folk fra ekskluderede grupper har, dvs. de hjemløse, de arbejdsløse, narkomaner, alkoholikere og løsladte.

Beskæftigelse

- 2.1. Sociale foretagender
- 2.2. Selskaber og kommercielle foretagender
- 2.3. Job centre

V) Adgang til sundhedsvæsenet

På konferencen blev det vedtaget at udkastet til den Nationale Strategi skulle være parat til september 2008. Så vil den blive sendt til interesserede socialcentre og alle de NGO'er, der arbejder med hjemløshed. Endnu en konference, der skal gennemse udkommet af den offentlige konsultation af dokumentet er planlagt til september-oktober dette år. Den endelige version af det Nationale Strategi projekt, med de relevante

eksperters input, bliver færdiggjort når alle tilbagemeldinger er kommet.

Man regner med at sekretæren for Arbejds- og Socialpolitik skal fremstille det Nationale Strategiprojekt for Parlaments Udvalg om Social- og Familiepolitik omkring slutningen af året. EAPN Polens medlemsorganisationer tror på, at den vedtagne strategi vil være til gode for Polens hjemløse, og er en væsentlig politisk foranstaltning.

Fader Stanisław Słowik
Direktør for Caritas i Kielce

Spotlys på EAPN Polen

Det Polske Komite af det Europæiske Anti-Fattigdoms Netværk (EAPN Polen) blev oprettet den 1. februar, 2007 som en ikke indregistreret del, der samarbejdede med WRZOS (Arbejdsgruppen af Sociale NGO'er). Foruden WRZOS, er der organisationer som Caritas Polen, Sammenslutningen af Polske Mad Banker, MONAR, St. Broder Alberts Hjælpeorganisation, sammenslutningen af Venner af den Internationale Bevægelse ATD Fjerde Verden, plus mindre lokale og regionale organisationer som St. Hedwig af Andechs Forening for Social Integration, 'Blisko dziacka' børn og unges velfærds forening, Håb mod Fattigdom og Arbejdsløsheds foreningen, og Borgernes Projektcentre. Alt i alt, sammenkæder Komiteen 20 organisationer.

EAPN Polen sætter sig for at overvåge og redegøre for nationale aktiviteter imod fattigdom og social udslusning, og for at lave polsk og europæisk social politik på denne baggrund.

Den samarbejder med de nationale regerings agenturer, lokal regering og andre, der arbejder med social velfærd, uddannelse og beskæftigelse. Komiteen bestræber sig også på at sammenbringe og organisere anti-fattigdoms- og -udslusningsaktivister, især ved at oprette lokale, regionale og internationale kooperative sociale velfærdsnetværk og regeringsorganisationer.

WRZOS har modtaget et legat-fond til at udvikle EAPN Polen endnu mere. Planerne er at iværksætte politiske debatter, arrangere møder og seminarer, hvor både repræsentanter for general regeringen og det videnskabelige selskab er til stede, og udgive nyhedsbreve om polsk og europæisk social politik.

Kontaktperson: Kamila Płowiec
(kamila.p@wrzos.org.pl)

Social politik i Polen: Der er akut behov for aktiveringsforanstaltninger!

Siden 1989, har socialpolitikken stort set fungeret som en "sikkerhedsventil" for økonomiske reformer, med fokus på beskyttelse. Nu er der brug for flere programmer til at få klienter på understøttelse i arbejde.

Den største udfordring socialpolitikken står overfor, er det forværrede afhængighedsforhold (den økonomisk aktive befolkning i forhold til den inaktive). Pensionister (mænd over 65 og kvinder over 60) er steget til 15.9% (fra 15% i 2000), mens befolkningsandelen af børn og unge er faldet stærkt fra 24.4% i 2000 til 20% i 2007.

Det andet store problem er, at Polen har den laveste økonomiske aktivitetsprocent i EU. Efter den var ved at blive udlignet i 2005, er deltagelsesprocenten nu igen faldende. I 2007, var den under EU gennemsnittet på 63.2% for befolkningen i alderen 15-64, selvom arbejdsløsheden var på sit laveste siden opstarten af den økonomiske reform, på 9.6%. Faldet i arbejdsløshed skyldtes mest arbejdsmigration. I 2007, forlod omkring 900 til 1100 mennesker legalt landet for at arbejde i udlandet. Hjerneflugten og forkerte arbejdskombinationer, hvor mange emigranter er overkvalificerede til det arbejde de udfører, er til stor skade for samfundet.

Socialpolitik er ikke et fuldstændigt sikkerhedsnet mod fattigdom eller udslusning for alle grupper i samfundet.

Et andet problem i Polen er procenten af hele befolkningens i-risiko-for-fattigdom, der er beregnet til 60% af den nationale middel ækvivalente disponible indkomst. I 2005 var den 19%. I 2005, var det gruppen af unge under 17, der var mest i risiko for fattigdom, og 26% af disse unge var under fattigdomsgrænsen. Personer på 65 og over var relativt bedre stillede finansielt, med en i-risiko-for-fattigdom på 8%. Der er en

alarmerende høj procent af arbejdende fattige – andelen af alle beskæftigede over 18, der lever i fattigdom i Polen var 13% i 2005.

Socialpolitik, som udgør et stort område indenfor de offentlige udgifter, er ikke et totalt sikkerhedsnet for alle grupper i samfundet. Analyser viser, at indkomststøtte til familier med børn må forhøjes, og at der er brug for komplekse foranstaltninger til at hjælpe arbejdsløse med at få arbejde. En hel del af dette skulle kunne opnås ved hjælp af en uddannelsesreform for at bygge en bedre bro mellem uddannelse og beskæftigelse. Der er brug for pensionsreformer for at formindske omfanget af tidlig pensionering – grunden til at mange befolkningsgrupper træder tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet. Den varslede aldring af

befolkningen betyder at der må udvikles beskyttende service for ældre mennesker. Nogle af de foranstaltninger, der har været succesfulde i EU kan også bruges i Polen. De indbefatter såkaldte fleksikkerhed, udviklingen af sociale foretagender, at gøre familiepolitiske redskaber mere almindelige og tilgængelige for at give forældrene mulighed for at afveje familieliv og arbejde, eller en længere arbejdskarriere.

Kamila Płowiec
International Samarbejdsleder ved WRZOS /
Sekretariat for EAPN Polen

Network News ønsker at skabe debat om specifikke emner. De bragte meninger udtrykker ikke nødvendigvis EAPNs. Hvis du ønsker at kommentere indholdet i dette nummer, så send en e-mail til team@eapn.eu

Redaktør: Fintan Farrell
Ansvarlig for udgivelsen: Audrey Gueudet

EAPN, Square de Meeûs 18 – B-1050 Brussels
Tel. +32 2 226 58 50 – Fax: +32 2 226 58 69 – Email: team@eapn.eu – Website: www.eapn.eu

Med støtte fra den Europæiske Kommission